

IRISH RESEARCH COUNCIL
An Chomhairle um Thaighde in Éirinn

TÉARMAÍ AGUS CÚINSÍ GINEARÁLTA DO NA GRADAIM LUATHGHAIRME

Samhain 2021

CLÁR NA nÁBHAR

SAINMHÍNITHE	4
SCEIDEAL 1 – TÉARMAÍ AGUS COINNÍOLLACHA GINEARÁLTA	7
1. Scóip	7
2. Ginearálta	7
3. Barántaí	7
4. Freagrachtaí na óst-institiúide	8
5. Freagrachtaí an dámhachtaí	9
6. Freagrachtaí an mhaoirseora nó an mheantóra acadúil	10
7. Téarma	10
8. Cur ar fionraí agus foirceannadh	11
9. Íocaíocht na dámhachtana	12
10. Cuntasacht airgeadais	12
11. Maoiniú rialtais	14
12. Monatóireacht agus athbhreithniú ar dhul chun cinn	14
13. Iniúchtaí agus coimeád taifead	15
14. Dualgais bhreise	16
15. Dámhachtainí breise	16
16. Aistriú dámhachtana	17
17. Críochnú dámhachtana	18
18. Maoin intleachtúil	18
19. Rochtain oscailte	19
20. Bulaíocht, ciapadh agus ciapadh gnéasach	19
21. Comhionannas inscne sa taighde	19
22. Rialachas taighde	20
23. Maoiniú a aithint	20
24. Forbairt ghairme	21
25. Coinbhleachtaí leasa	21
26. Cosaint sonraí	21
27. Saoráil Faisnéise	22
28. Réiteach díospóide	22
29. Force majeure	23
30. Inskoiteacht	23
31. Cineál an chaidrimh	23

32. Imeachtaí dlí	23
SCEIDEAL 2 - COINNÍOLLACHA SPEISIALTA DON SCÉIM CHOMHPHÁIRTÍOCHTA FIONTAIR	24
SCEIDEAL 3 - AN SCEIDEAL BUISÉID AGUS ÍOCAÍOCHTA	24
SCEIDEAL 4 - AN SCEIDEAL TUAIRISCITHE	24
SCEIDEAL 5 - DEARBHÚ UM GHLACADH LEIS AN DÁMHACHTAIN	24

SAINMHÍNITHE

Meantóir acadúil	<i>Ciallaíonn sé an duine atá freagrach as tacú agus treoir a thabhairt don dámhachtain iardhochtúireachta agus cáilíocht an taighde a tháirgtear faoin dámhachtain a chinntiú.</i>
Maoirseoir acadúil	<i>Ciallaíonn sé an duine atá freagrach as tacú agus treoir a thabhairt don dámhachtainí iarchéime agus cáilíocht an taighde a tháirgtear faoin dámhachtain a chinntiú.</i>
Dlí is infheidhme	<i>Ciallaíonn sé aon dlí is infheidhme in Éirinn (gan feabhsú breise) nó aon dlínse infheidhmithe eile agus áireofar ann gan teorainn, an dlí coiteann, reacht, ionstraim reachtúil, forógra, fodhlí, treoir, cinneadh, rialachán, riail, ordú, fógra, cód cleachtas, cód iompair, ciorcláin rialtais nó teoracha eile, riail chúirte, ionstraimí, nó reachtaíocht tarmligthe nó fo-reachtaíochta.</i>
Iarratas	<i>Ciallaíonn sé an fhoirm iarratais leis na doiciméid go léir a ghabhann leis san áireamh.</i>
Gradam	<i>Ciallaíonn sé an duine ar bronnadh an dámhachtain air.</i>
Dámhachtaí	<i>Ciallaíonn sé an duine ar tugadh an dámhachtain dó.</i>
Buiséad	<i>Ciallaíonn sé an buiséad a shainaithnítear i sceideal 3 agus aon athrú a chomhaontaíonn Comhairle Taighde na hÉireann i scríbhinn.</i>
Comhoibrí	<i>Ciallaíonn sé duine atá tiomanta do rannchuidiú luachmhar intleachtúil agus / nó teicniúil a sholáthar don taighde atá beartaithe.</i>
Meantóir fiontair	<i>Ciallaíonn sé an duine arna ainmniú ag an gcomhpháirtí fiontar, laistigh dá eagraíocht, mar dhuine atá freagrach as tacú agus meantóireacht a dhéanamh ar an dámhachtainí maidir le rannpháirtíocht an chomhpháirtí fiontar sa dámhachtain.</i>
Comhpháirtí fiontair	<i>Ciallaíonn sé cuideachta, carthanas cláraithe, eagraíocht chathartha shóisialta, chultúrtha nó neamhbhrabúis, cuideachta faoi úinéireacht an stáit nó comhlacht poiblí incháilithe a chómhainíonn an dámhachtaí ar feadh ré na dámhachtana.</i>
Tuarascáil deiridh	<i>Ciallaíonn sé an tuarascáil atá le tabhairt ag an dámhachtainí do Chomhairle Taighde na hÉireann de réir sceideal 4.</i>
Tuarascáil airgeadais	<i>Ciallaíonn sé an tuarascáil / na tuarascálacha atá le tabhairt ag an dámhachtainí do Chomhairle Taighde na hÉireann de réir sceideal 4.</i>
GDPR	<i>Ciallaíonn sé Rialachán Ginearálta AE maidir le Cosaint Sonraí 2016/679.</i>

Institiúid óstach	<i>Ciallaíonn sé an eagraíocht a bhfuil an litir tairisceana dírithe chuici. Ní mór gur institiúid ardoideachais Éireannach incháilithe í seo i gcás dámhachtana iarchéime. Ní mór gur institiúid ardoideachais Éireannach incháilithe nó eagraíocht feidhmíochta í seo i gcás dámhachtana iardhochtúireachta.</i>
Maoin intleachtúil	<i>Ciallaíonn sé gach maoin intleachtúil a tháirgtear i dtaca leis an dámhachtain lena n-áirítear cóipchearta, paitinní, cearta dearaidh, rúin trádála, faisnéis rúnda, trádmarcanna, trádainmneacha, ainmneacha fearainn, marcanna seirbhíse, samhlacha fónais, cearta morálta, cearta topagrafaíochta, cearta agus bunachair sonraí agus eolas- conas i ngach cás cibé acu atá sé cláraithe nó inchláraithe nó nach bhfuil agus lena n-áirítear clárúcháin agus iarratais ar chlárú aon cheann de na cearta seo agus gach ceart agus cineál cosanta den chineál céanna nó a bhfuil éifeacht choibhéiseach nó chomhchosúil acu le haon cheann díobh seo áit ar bith ar domhan.</i>
An Comhairle um Thaighde in Éirinn	<i>Gníomhaireacht chomhlach de chuid na Roinne Breisoideachais agus Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta agus Eolaíochta, faoi choimirce an Údaráis Ardoideachais.</i>
Litir thairisceana	<i>Ciallaíonn sé an litir a d'éisigh Comhairle um Thaighde in Éirinn ag sonrú leibhéal agus fad na dámhachtana ar ghlac an institiúid óstach léi tríd an deimhniú glactha a ghabhann leis an litir sin a fhorghníomhú.</i>
Síneadh gan aon chostas	<i>Ciallaíonn sé síneadh ar tréimhse théarma na dámhachtana.</i>
Rochtain oscailte	<i>Ciallaíonn sé infhaighteacht saor in aisce ar an idirlíon poiblí, rud a ligeann d'úsáideoirí téacsanna iomlána na n-alt seo a léamh, a íoslódáil, a chóipeáil, a dháileadh, a phriontáil, a chuardach nó a nascadh, iad a chraobháil le haghaidh innéacsaithe, iad a chur ar aghaidh mar shonraí chuig bogearraí, nó iad a úsáid le haghaidh aon chuspóir dleathach eile, gan aon bhacainní airgeadais, dlíthiúla nó teicniúla seachas iad siúd atá do-scartha ó rochtain a fháil ar an idirlíonféin. Ba cheart gurb é an t-aon srian ar atáirgeadh agus dáileadh, agus an t-aon ról atá ag cóipcheart sa réimse seo, smacht a thabhairt d'údair ar shláine a gcuid oibre agus an ceart go dtabharfaí aitheantas agus lua ceart dóibh.</i>
Páirtithe	<i>Ciallaíonn an Chomhairle um Thaighde in Éirinn, an Institiúid óstach agus an dámhachtaí.</i>
Sonraí pearsanta	<i>Ciallaíonn aon phíosa eolais a bhaineann le duine inaitheanta.</i>
Acmhainní cláir	<i>Ciallaíonn aon acmhainn lena n-áirítear trealamh, a fuarthas nó a gineadh, go díreach nó go hindíreach le leas na dámhachtana.</i>

Tuarascáil ar dhul chun cinn	<i>Ciallaíonn an tuarascáil / na tuarascálacha atá le tabhairt ag an dámhachtainí do Chomhairle um Thaighde in Éirinn de réir sceideal 4.</i>
Mí-iompar taighde	<i>Ciallaíonn sé déantús (lena n-áirítear sonraí nó torthaí a chomhdhéanamh gan teorainn agus iad a thaifeadadh nó a thuairisciú), falsú (lena n-áirítear ábhair, trealamh nó próisis taighde a ionramháil nó gan a bheith teoranta dóibh nó sonraí nó torthaí a athrú nó a fhágáil ar lár nach ndéantar an taighde a léiriú go cruinn iontu an taifead taighde), bradaíl (smaointe, próisis, torthaí nó focail duine eile a leithreasú gan creidmheas iomchuí a thabhairt) nó diall tromchúiseach eile ó chleachtais inghlactha.</i>
Foireann mhaoirseachta	<i>Ciallaíonn sé an maoirseoir acadúil, an comh-mhaoirseoir acadúil, an meantóir acadúil agus an meantóir fiontair mar is ábhartha don dámhachtain.</i>
Tionscadal taighde	<i>Ciallaíonn sé an tionscadal taighde a thuairiscítear san iarratas agus aon leasuithe a chomhaontaíonn an Chomhairle um Thaighde in Éirinn i scríbhinn.</i>
Téarma	<i>Ciallaíonn tréimhse na dámhachtana mar atá mínithe sa litir tairisceana faoi réir aon leasuithe a chomhaontaíonn an Chomhairle um Thaighde in Éirinn i scríbhinn.</i>
Téarmaí Coinníollacha	agus <i>Ciallaíonn sé na téarmaí agus na coinníollacha atá leagtha amach i sceidil 1 agus 2 (nuair is ábhartha).</i>
Suíomh Gréasáin	<i>Ciallaíonn www.research.ie.</i>

SCEIDEAL 1 – TÉARMAÍ AGUS COINNÍOLLACHA GINEARÁLTA

1. Scóip

1.1. Tá na Téarmaí agus Coinníollacha seo infheidhme maidir leis na cláir seo a leanas:

- Comhaltacht Scoláireacht Iarchéime Rialtas na hÉireann
- Comhaltacht Taighde Iardhochtúireachta Rialtas na hÉireann
- Scéim Comhpháirtíochta Fiontair (Iarchéime)
- Scéim Comhpháirtíochta Fiontair (Iardhochtúireachta)

2. Ginearálta

- 2.1. Sa doiciméad seo, i dteannta leis an doiciméad glaonna ábhartha, an litir thairisceana agus beartais agus nósanna imeachta Chomhairle um Thaighde in Éirinn, leagtar amach na Téarmaí agus Coinníollacha ginearálta do gach dámhachtain luathghairme arna maoiniú ag Comhairle um Thaighde in Éirinn.
- 2.2. Forchoimeádann Comhairle um Thaighde in Éirinn an ceart na Téarmaí agus Coinníollacha seo a leasú am ar bith. Tabharfar fógra faoi aon leasuithe den sórt sin ar na hinstitiúidí óstacha rannpháirteacha agus cuirfear suas iad freisin ar shuíomh Gréasáin Chomhairle um Thaighde in Éirinn.
- 2.3. Is féidir beartais agus nósanna imeachta Chomhairle um Thaighde in Éirinn a fháil ag www.research.ie. Féadfaidh Comhairle um Thaighde in Éirinn iad seo a leasú, a fhorlíonadh nó a athsholáthar am ar bith.
- 2.4. Cé go mbronntar an dámhachtain ar an dámhachtainí aonair, déanfar an ciste dámhachtana a riar tríd an oifig chuí laistigh dá óst-institiúid.
- 2.5. Beidh an dámhachtain faoi rialú agus forléiriú de réir dhlíthe na hÉireann agus cuirfidh na páirtithe faoi dhlínse Chúirteanna na hÉireann go sainráite agus go neamh-inchúlghairthe.
- 2.6. Mura gcomhlíontar na Téarmaí agus Coinníollacha seo d'fhéadfadh smachtbhannaí a bheith ann, suas go dtí an dámhachtain a fhoirceannadh nó a chúlghairm agus lena n-áirítear, agus forchoimeádann Comhairle um Thaighde in Éirinn an ceart cistí a íocadh go páirteach nó go hiomlán a aisghabháil.
- 2.7. Cuimsíonn aon tagairt do Chomhairle um Thaighde in Éirinn, más cuí, a réamhtheachtaí Comhairle um Thaighde in Éirinn do na Daonnachtaí agus Eolaíochtaí Sóisialta (IRCHSS) agus Comhairle Taighde na hÉireann um Eolaíocht, Innealtóireacht agus Theicneolaíocht (IRCSET).

3. Barántaí

- 3.1. Barántaíonn an óst-institiúid do Chomhairle um Thaighde in Éirinn:
- (a) déanann a ionadaí cuí-údaraithe an cháipéisíocht glactha dámhachtana a fhorghníomhú a bhfuil lánchumhacht agus údarás aige na Téarmaí agus Coinníollacha seo a dhéanamh;
 - (b) fuair sé agus coimeádfaidh sé ar feadh ré na dámhachtana na toilithe, na ceaduithe, na húdaruithe, na ceadúnais agus na ceadanna uile is gá ionas gur féidir leis a oibleagáidí faoi na Téarmaí agus Coinníollacha seo a chomhlíonadh agus ní dhéanfaidh sé aon ghníomh nó neamhghníomh a d'fhéadfadh a bheith neamhbhailí, éifeacht toilithe, ceaduithe, údaruithe, ceadúnais nó ceadanna den sórt sin a shárú nó a lagú ar bhealach eile;

- (c) tá agus beidh gach ráiteas, uiríoll nó faisnéis a sholáthraítear in aon tuarascáil a chuirfidh an óst-institiúid faoi bhráid Chomhairle um Thaighde in Éirinn, nó faisnéis a sholáthraíonn an óst-institiúid mar fhreagairt ar iarratas ó Chomhairle um Thaighde in Éirinn, chomh fada agus is féidir eolas na hinstitiúide, fíor, iomlán agus cruinn;
- (d) tá an stiúrthóir acadúil nó an meantóir (mar is ábhartha) oilte agus cáilithe chun na dualgais sin a chomhlíonadh;
- (e) seolfar an tionscadal taighde i gcomhréir leis na beartais institiúideacha agus na dlíthe is infheidhme;
- (f) sainaitnítear saincheisteanna de chineál eiticíúil a bhaineann le tionscadal taighde a luaite is féidir agus, nuair is gá, fuarthas cead ón gcoiste / na coistí eitice a aithníonn an institiúid óstach;
- (g) comhlíonann an tionscadal taighde na ceanglais náisiúnta agus idirnáisiúnta go léir a rialaíonn úsáid ábhair nó phróisis íogaire, mar shampla, ach gan a bheith teoranta d'iseatóip radaighníomhacha, radaíocht ianaíoch, saotharlann nó ainmhithe eile, orgánaigh phataigineacha, orgánaigh ionramháilte go géiniteach, substaintí tocsaineacha agus guaiseacha agus taighde ar ábhair dhaonna.
- (h) comhlíonann an tionscadal taighde forálacha [Acht um thús Áite do Leanaí 2015](#) agus an [Treoir Náisiúnta um Chosaint agus Leas Leanaí 2017](#);
- (i) comhlíonfaidh sé gach cead riachtanach agus reachtúil atá leagtha síos ag údaráis áitiúla agus náisiúnta maidir leis an gcomhshaol a chosaint, truailliú a chosc agus cosaint sláinte agus sábháilteachta níos leithne na sochaí a chinntiú.

4. Freagrachtaí na óst-institiúide

- 4.1. Tá an óst-institiúid freagrach go hiomlán as an dámhachtain agus as cloí na dámhachtana agus a maoirseora acadúil nó meantóra (mar is ábhartha) leis na Téarmaí agus Coinníollacha seo agus le beartais agus nósanna imeachta Chomhairle um Thaighde in Éirinn. Caithfidh an institiúid óstach:
- (a) cloí leis na Téarmaí agus Coinníollacha seo agus le beartais agus nósanna imeachta Chomhairle um Thaighde in Éirinn;
 - (b) a chinntiú go bhfeidhmíonn an dámhachtain mar phríomhphointe teagmhála do Chomhairle Taighde na hÉireann le linn an téarma maoinithe;
 - (c) a chinntiú go soláthraítear treoir agus maoirseacht chúí don dámhachtainí;
 - (d) a chinntiú go bhfuil nósanna imeachta casaoidé iomchuí i bhfeidhm ar féidir leis an dámhachtainí a leanúint maidir le haon fhadhbanna tromchúiseacha a thagann chun cinn lena mhaoirseoir acadúil nó meantóir (mar is ábhartha) nó le haon ábhar acadúil eile;
 - (e) gan athrú suntasach a cheadú ar an tionscadal taighde, mura gcomhaontóidh Chomhairle um Thaighde in Éirinn a mhalairt i scríbhinn;
 - (f) a chinntiú go bhfuil an dámhachtainí agus a mhaoirseoir acadúil nó a meantóir (de réir mar is ábhartha) freagrach don óst-institiúid as treoir, bainistíocht agus saothrú an tionscadail taighde ina chuspóirí go léir;
 - (g) a chinntiú go ndearna an dámhachtainí agus a mhaoirseoir acadúil nó meantóir (mar is ábhartha) iarratas ar aitheantóir ORCID agus go bhfuair sé é;

- (h) a chinntiú go mbíonn aon duine agus a foireann go léir ag idirghníomhú ar bhealach gairmiúil le foireann Chomhairle um Thaighde in Éirinn;
- (i) a chinntiú go bhfuil deimhniú ar oiliúint sláine taighde a dhéanann an dámhachtain agus a mhaoirseoir acadúil nó a meantóir (de réir mar is ábhartha) ar fáil lena iniúchadh ar iarratas;
- (j) a chinntiú go gcuirtear timpeallacht shábháilte oibre ar fáil do gach duine a bhfuil baint acu leis an dámhachtain. Caithfidh cur chuige agus beartas na hinstitiúide óstaí ar ábhair sláinte agus sábháilteachta na ceanglais rialála agus reachtacha uile is infheidhme a chomhlíonadh agus a bheith comhsheasmhach leis an gcleachtas is fearr;
- (k) Cloí leis na ceanglais reachtúla ábhartha, na ceanglais rialála, na rialacháin agus na fodhlíthe go léir a bhaineann leis an dámhachtain agus lena n-áirítear gach rud a bhaineann le fostaíocht, rannpháirtíocht nó rannpháirtíocht dámhachtainí agus a mhaoirseoir acadúil nó a meantóir (de réir mar is ábhartha);
- (l) a chinntiú go bhfuil beartas soiléir agus réasúnach ann maidir le teidlíocht saoire bliantúla agus go gcuirtear é sin in iúl don dámhachtainí ag tús a dhámhachtana;
- (m) a chinntiú go bhfuil rochtain ag dámhachtainí ar nósanna imeachta éifeachtacha chun fadhbanna a réiteach a eascraíonn as riarachán nó maoirseacht a gcuid dámhachtana.

5. Freagrachtaí an dámhachtaí

- 5.1. Ní mór don dámhachtaí cloí i gcónaí leis na Téarmaí agus Coinníollacha seo agus le beartais agus nósanna imeachta Chomhairle um Thaighde in Éirinn dá dtagraítear laistigh.
- 5.2. Is é an chéad dualgas atá ar an dámhachtaí ná an tionscadal taighde ar bronnadh maoiniú Chomhairle Taighde na hÉireann air a chur i gcrích go rathúil. Ceanglaítear ar dhámhachtaithe taighde lánaimseartha a dhéanamh ina n-institiúid óstach le linn an téarma mhaoinithe chun an tionscadal taighde luaite agus plean forbartha gairme agus oiliúna a fhorbairt.
- 5.3. Níor cheart do dhámhachtainí tabhairt faoi aon ghníomhaíocht luach saothair nó gníomhaíochtaí eile a mbeadh drochthionchar acu ar chríochnú na dámhachtana ach amháin iad siúd a shonraítear i gclásal 14.3
- 5.4. Le linn an téarma maoinithe, ní mór do dhámhachtainí iarchéime:
 - (a) bheith ina mhac léinn cláraithe lánaimseartha in óst-institiúid incháilithe; agus
 - (b) gan a bheith ina fhostaí lánaimseartha san óst-institiúid nó in aon eagraíocht eile.
- 5.5. Le linn an téarma maoinithe, ní mór do dhámhachtainí iardhochtúireachta:
 - (a) bheith ina fhostaí lánaimseartha ag óst-institiúid incháilithe; agus
 - (b) gan a bheith ina fhostaí lánaimseartha d'aon eagraíocht eile.
- 5.6. Tá an dámhachtaí, i gcomhar lena fhoireann mhaoirseachta, freagrach as treoir agus bainistíocht an tionscadail taighde ó thaobh airgeadais, dlí agus eitice de.
- 5.7. Ní mór don dámhachtaí láithreach fhisiceach a choinneáil laistigh dá roinn nó dá scoil ina óst-eagraíocht ar feadh ré na dámhachtana, cónaí bheith air nó uirthi i bPoblacht na hÉireann agus laistigh d'achar taistil réasúnta ón óst-eagraíocht.
- 5.8. D'ainneoin chlásal 5.7, aithníonn an Chomhairle um Thaighde in Éirinn go bhféadfadh dámhachtainí leas a bhaint as am a chaitheamh óna n-institiúid óstach, mar shampla tabhairt faoi obair allamuigh nó freastal ar chúrsa oiliúna a bhaineann leis an tionscadal taighde. I gcás nár sonraíodh a leithéid de neamhláithreachtaí a bhaineann le taighde go

sainráite san fhoirm iarratais agus go mbeidh siad níos faide ná ceithre seachtaine, ní mór don dámhachtain iarratas a dhéanamh chuig an gComhairle um Thaighde in Éirinn ar chead roimh ré dhá mhí ar a laghad roimh a leithéid de neamhláithreacht. De ghnáth ní cheadóidh an Chomhairle um Thaighde in Éirinn a leithéid de neamhláithreachtaí a bhaineann le taighde ón óst-institiúid ar feadh tréimhse níos faide ná téarma acadúil amháin agus ní bheidh sí faoi dhliteanas aon táille nó costais bhreise a eascróidh as an gcéanna a íoc.

- 5.9. Ní mór don dámhachtain a chinntiú go bhfuil an fhaisnéis uile a chuirtear faoi bhráid Chomhairle um Thaighde in Éirinn i dtuarascálacha ar dhul chun cinn, nó i dtaca leis an dámhachtain, cruinn, iomlán agus curtha ar fáil de réir amlínte sonraithe.
- 5.10. Tá sé de fhreagracht ar an dámhachtainí a phróifíl ar líne a nuashonrú ar chóras bainistíochta deontais Chomhairle um Thaighde in Éirinn de réir aon athrú ar a sonraí pearsanta.
- 5.11. Is é an dámhachtaí, a óst-institiúid agus Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim a chomhlíonfaidh dlíthe agus rialacháin na hÉireann maidir le cánachas.
- 5.12. Beidh socrúite maidir le hinimirce ina n-ábhar le socrú idir an dámhachtaí, a óst-institiúid agus údaráis inimirce ábhartha an Stáit .

6. Freagrachtaí an mhaoirseora nó an mheantóra acadúil

- 6.1. Ní mór don mhaoirseoir nó an meantóir acadúil (de réir mar is ábhartha) a bheith lonnaithe san óst-institiúid chéanna leis an dámhachtainí.
- 6.2. Is riachtanas é go mbíonn teagmháil rialta ag an maoirseoir acadúil nó ag an meantóir (mar is ábhartha) leis an dámhachtaí.
- 6.3. Áiritheoidh an maoirseoir nó meantóir acadúil (mar is ábhartha) go gcuirfidh siad isteach go pras na tuarascálacha riachtanacha ar dhul chun cinn agus, nuair is infheidhme, laistigh den tréimhse a shonróidh an Chomhairle um Thaighde in Éirinn.
- 6.4. Tabharfaidh an maoirseoir nó an meantóir acadúil (de réir mar is ábhartha) fógra don Chomhairle um Thaighde in Éirinn a luaithe is féidir, agus tráth nach déanaí ná coicís go mbeidh a leithéid de chás ann, má dhéanann an dámhachtaí ceann de na gníomhartha seo a leanas:
 - (a) gur laghdaigh sé nó sí a gcuid ama nó a dtiomantas don dámhachtain;
 - (b) go mbriseann sé nó sí nó go bhfuil sé de rún aige nó aici a nasc leis an institiúid óstach a bhriseadh;
 - (c) go bhfuil sé nó sí as láthair ar feadh tréimhse leanúnaí de mhí amháin nó níos mó.
- 6.5. Áiritheoidh an maoirseoir nó meantóir acadúil (mar is ábhartha) go gcuirfidh an dámhachtaí an fhoirm riachtanach iarratais ar fhionraí isteach roimh aon chead neamhláithreachta a d'fhéadfadh teacht chun cinn ar chúiseanna a bhaineann le briseadh gairme incháilithe¹.

¹ I measc na sosanna gairme incháilithe tá saoire mháithreachais, saoire atharthachta, saoire do thuismitheoirí, saoire uchtála, saoire bhreiteachta fhada agus saoire cúramóra. Beidh gá le fianaise dhoiciméadaithe ar shos gairme incháilithe asholáthar.

7. Téarma

- 7.1 Ní mór do gach dámhachtain nua tosú an 1 Meán Fómhair i mbliain ar leith. Ní féidir dámhachtainí a chur siar ach ar chúiseanna a bhaineann le briseadh gairme incháilithe².
- 7.2 Tosóidh an dámhachtain ar an dáta a shonraítear sa litir tairisceana agus, mura ndéanfar í a fhoirceannadh níos luaithe de réir na dTearmaí agus na gCoinníollacha seo, leanfaidhsí ar aghaidh ar feadh na tréimhse a shonraítear sa litir tairisceana.
- 7.3 Féadfaidh dámhachtainí iarratas a dhéanamh ar shíneadh gan chostas ar a dtéarma maoinithe mura bhfuil a gcostais taighde incháilithe iomlána caite acu faoi dháta deiridha ndámhachtain agus is féidir leo a thaispeáint le húdar cuí go bhfuil úsáid na gcistí atá fágtha riachtanach nó tairbheach chun an tionscadal a chríochnú. Ní mór don dámhachtaí agus don óst-institiúid iarraidh den sórt sin a dhéanamh i scríbhinn agus ní mór di [Beartas Síneadh Gan Chostas](#), na Comhairle um Thaighde in Éirinn, de réir mar a leasófar ó am go ham, a chomhlíonadh.

8. Cur ar fionraí agus foirceannadh

- 8.1. Tá an Chomhairle um Thaighde in Éirinn ag súil go gcuirfidh dámhachtainí a dtionscadal i gcrích in aon tréimhse leanúnach amháin agus ní spreagann sí fionraí dámhachtainí.
- 8.2. Aithníonn an Chomhairle um Thaighde in Éirinn go bhféadfadh sealbhóir dámhachtana, ar chúiseanna pearsanta nó gairmiúla, a dhámhachtain a fhoirceannadh roimh am. Níor cheart an gníomh seo a dhéanamh gan dul i gcomhairle roimh ré leis an gComhairle um Thaighde in Éirinn. Sa chás go bhfuil sé i gceist ag sealbhóir na dámhachtana a dhámhachtain a fhoirceannadh roimh am, féadfaidh an Chomhairle um Thaighde in Éirinn fianaise a éileamh maidir le dul chun cinn acadúil go dtí an dáta imeachta. Sa chás go meastar go bhfuil dul chun cinn shealbhóir na dámhachtana neamhleor, féadfaidh an Chomhairle um Thaighde in Éirinn sealbhóir na dámhachtana, an óst-institiúid, nó an dá rud a shaothrú chun na méideanna a caitheadh a aisíoc.
- 8.3. Féadfaidh dámhachtainí iarratas a dhéanamh chuig an gComhairle um Thaighde in Éirinn chun a ndámhachtain a chur ar fionraí ar chúiseanna briseadh gairme incháilithe² nó d'fhonn intéirneacht a dhéanamh, i gcás intéirneachta den sórt sin³ a chuireann leis an tionscadal taighde agus a bhaineann go díreach leis, atá comhsheasmhach leis an bplean oiliúna agus forbartha gairme, agus nach faide ná bhliain amháin. Caithfear aon iarratais den sórt sin a chur isteach roimh an tréimhse fionraíochta. Is faoi rogha na Comhairle um Thaighde in Éirinn atá an cinneadh fionraí dámhachtana a dheonú.
- 8.4. Tá an Beartas na Comhairle um Thaighde in Éirinn le haghaidh Saoire do Thuismitheoirí agus do Chúramóirí ar fáil [anseo](#).
- 8.5. Is ceist don dámhachtaí agus dá óst-institiúid aon táille breise a thabhoífar le linn tréimhse fionraíochta.
- 8.6. Forchoimeádann an Chomhairle um Thaighde in Éirinn an ceart an dámhachtain a laghdú, a chur ar fionraí, a fhoirceannadh nó a chúlghairm le héifeacht láithreach:
 - (a) má aimsítear go ndearnadh aon chuid den fhaisnéis san iarratas ar dhámhachtain a bhradaíl, nach obair an iarratasóra féin nó go bhfuil sí míchruinn ar bhealach ábhartha ar bith;
 - (b) má mhainnigh an institiúid óstach, an dámhachtaí nó a fhoireann mhaoirseachta go hábhartha na Téarmaí agus Coinníollacha seo a chomhlíonadh;

² I measc na sosanna gairme incháilithe tá saoire mháithreachais, saoire atharthachta, saoire do thuismitheoirí, saoire uchtála, saoire bhreiteachta fhada agus saoire cúramóra. Beidh gá le fianaise dhoiciméadaithe ar shos gairme incháilithe ashóláthar.

³ Is ábhar comhaontaithe idir an dámhachtaí agus an óst-institiúid é cumhdach árachais maidir le rannpháirtíocht in intéirneacht.

- (c) más rud é, i dtuairim réasúnach na Comhairle um Thaighde in Éirinn, nach bhfuil

an dul chun cinn sa tionscadal taighde sásúil;

(d) mura bhfuil an institiúid óstach in ann aon cheadanna, ceaduithe, ceadanna nó toilithe ábhartha a fháil atá riachtanach chun an tionscadal taighde a chur i gcrích

(e) má aimsítear go ndearna an dámhachtaí mí-iompar taighde;

(f) má laghdaíonn nó má sháraíonn an dámhachtaí a nasc leis an óst-institiúid.

- 8.7. Laistigh de seasca lá ó dháta éifeachtach an dámhachtana a fhoirceannadh, a chúlghairm nó a dhul in éag, ní mór don institiúid óstach tuarascáil a sholáthar don Chomhairle um Thaighde in Éirinn ina mbeidh cibé faisnéis a bheadh sa tuarascáil deiridh a bhaineann leis an dámhachtain mar aon le cuntasáocht mionsonraithe ar costais a tabhaíodh roimh an dáta sin. Sa chás go meastar go bhfuil dul chun cinn an dámhachtaí neamhleor, féadfaidh an Chomhairle um Thaighde in Éirinn an dámhachtaí, a óst-institiúid, nó iad araon, a shaothrú chun méideanna a caitheadh a aisíoc.
- 8.8. I gcás go ndéanann an Chomhairle um Thaighde in Éirinn an dámhachtain a laghdú, a fhoirceannadh nó a chúlghairm de réir chlásal 8.6, ní mór don institiúid óstach cibé méid den dámhachtain a bheidh fós gan chaitheamh a aisíoc leis an gComhairle um Thaighde in Éirinn laistigh de seasca lá ó dháta éifeachtach an fhoirceanta.

9. Íocaíocht na dámhachtana

- 9.1. Íocfar an dámhachtain leis an institiúid óstach de réir sceideal 3 thíos, arna leasú ag an gComhairle um Thaighde in Éirinn, faoi réir comhlíonadh ag an institiúid óstach agus ag an dámhachtainí na Téarmaí agus Coinníollacha seo.
- 9.2. Cuirfidh an institiúid óstach an dámhachtain i bhfeidhm mar atá leagtha amach sa chomhaontú seo agus ní chlaonfaidh sí ar bhealach ar bith gan toiliú i scríbhinn roimh ré ón gComhairle um Thaighde in Éirinn.
- 9.3. Íocfar an dámhachtain trí aistriú leictreonach chuig an gcuntas bainc arna ainmniú ag an institiúid óstach de réir sceideal 3 thíos.
- 9.4. Faoi réir na dTéarmaí agus Coinníollacha seo a chomhlíonadh, tá sé de fhreagracht ar an óst-institiúid íocaíocht an dámhachtana a chomhordú ar bhealach tráthúil.
- 9.5. Nuair a shaináithnítear gannchaiteachas mór mar chuid den phróiseas tuairiscithe, féadfar íocaíochtaí ina dhiaidh sin a laghdú, nó tráthchlár na n-íocaíochtaí a leasú.
- 9.6. Coinneofar méid de €1,500 siar ó íocaíocht dheiridh gach dámhachtana, go dtí go bhfaighidh Comhairle Taighde na hÉireann gach tuarascáil ar dhul chun cinn agus airgeadais is infheidhme mar a leagtar amach in alt 12.
- 9.7. Nuair a gheofar na tuairiscí riachtanacha go léir, déanfar íocaíocht dheiridh leis an óst-institiúid sa chéad íocaíocht ráithiúil eile.

10. Cuntasacht airgeadais

10.1. Ní mór don institiúid óstach a chinntiú go bhfuil na cistí go léir a éilítear agus a íoctar faoin dámhachtain incheadaithe, riachtanach agus réasúnach chun an tionscadal taighde a sheoladh⁴

⁴ I measc samplaí de chostais cheadaithe tá, ach níl siad teoranta dóibh: ábhair agus earraí inchaite; trealamh; bogearraí agus cruá-earraí atá ríthábhachtach don taighde beartaithe; rochtain íoc-mar-a-úsáidtear ar bhonneagair taighde náisiúnta; costais taighde cartlainne; costais réasúnta taistil, cothaithe agus comhdhála, oiliúint scileanna a bhaineann go díreach le cuspóir (i) na dámhachtana; costais foilsitheoireachta agus scríbhneoireachta; agus costais taistil agus sólaistí réasúnta d'ábhair agus d'oibríthe deonacha i staidéir. Ní cheadaítear ach costais taistil agus chothaithe réasúnta agus dearbhairte le haghaidh taistil a bhaineann go díreach leis an dámhachtain. Ní thairgfear ráta per diem do scoláirí i ndámhachtainí i gcás nach soláthraítear admhálacha dearbháin. Ní mheastar go bhfuil dreasachtaí d'ábhair agus d'oibríthe deonacha (mar dhearbháin airgid nó bronnantais) ina gcostais incháilithe

Ní fhéadfaidh an institiúid óstach aon chistí a úsáid chun forchostais nó costais riaracháin a chlúdach.

- 10.2. Ní féidir cistí a ath-leithdháileadh laistigh de cheannteidil. Ní féidir cistí a thabhairt ar aghaidh ach ón mbliain roimhe sin den dámhachtain faoin gceannteideal costais taighde dhírigh. Ní cheadaítear ach cistí neamhúsáidte a thabhairt ar aghaidh faoin gceannteidil stipinn, tuarastail, ÁSPC, pinsin (nuair is infheidhme) nó táillí tar éis tréimhse fionraíochta dámhachtana.
- 10.3. Ní féidir cistí a dhámhtar faoin gceannteideal costais taighde dhírigh a úsáid ach amháin le haghaidh costais réasúnta agus dearbháin a thabhaítear agus an tionscadal taighde á chur i gcrích le linn an téarma mhaoinithe chomhaontaithe.
- 10.4. Ní bheidh aon chostais a thabhaítear le linn aon tréimhse fionraí nó tar éis dháta éifeachtach de dhámhachtain a fhoirceannadh nó a chúlghairm ina gcostais dhíreacha.
- 10.5. Áiritheoidh an institiúid óstach go ndéanfar soláthar earraí agus seirbhísí faoin dámhachtain de réir dhlí agus bheartas soláthair, lena n-áirítear aon treoirlínte arna n-eisiúint ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe maidir le soláthar na hearnála poiblí.
- 10.6. Tá uasteorainn de €1,000 i bhfeidhm ar ríomhairí glúine nó ríomhairí mura n-éilítear sin le haghaidh ríomhaireachta ardfheidhmíochta.
- 10.7. Ní féidir ríomhairí glúine nó ríomhairí a cheannach laistigh den sé mhí dheireanacha ó dhámhachtain mura bhfuil cead roimh ré faighte ón gComhairle um Thaighde in Éirinn.
- 10.8. Úsáidfean na sócmhainní a ceannaíodh faoi aon dámhachtain go príomha chun críche an tionscadail taighde.
- 10.9. Mura gcomhaontaítear a mhalairt, fanfaidh aon sócmhainní a ceannaíodh faoin gceannteideal costais taighde dhírigh, lena n-áirítear bogearraí nó cruá-earraí, faoi úinéireacht an dámhachtaí. Nuair is ábhartha, tá sé de fhreagracht ar an dámhachtaí agus ar a óstinstitiúid socrú a dhéanamh go n-íocfar na cánacha sochair comhchineáil cuí.
- 10.10. Beidh an institiúid óstach freagrach as a chinntiú, nuair is iomchuí, go bhfuil cumhdach árachais leordhóthanach do shócmhainní a ceannaíodh faoin dámhachtain.
- 10.11. Tabharfaidh an institiúid óstach na tuarascálacha airgeadais riachtanach don Chomhairle um Thaighde in Éirinn mar atá leagtha amach i sceideal 4 thíos.
- 10.12. Tabharfaidh institiúid óstach sé an tuarascáil airgeadais deiridh don Chomhairle um Thaighde in Éirinn laistigh de seasca lá ó dheireadh an téarma mhaoinithe.
- 10.13. Tabharfaidh an institiúid óstach gach ciste nár caitheadh ar ais chuig an gComhairle um Thaighde in Éirinn laistigh de seasca lá ó dheireadh an téarma mhaoinithe.
- 10.14. Má thabhaíonn an institiúid óstach costais a sháraíonn méid na dámhachtana, íocfaidh an institiúid óstach an barrachas sin.
- 10.15. Beidh sé de cheart ag an gComhairle um Thaighde in Éirinn aisíocaíocht a lorg i gcás ró-íocaíocht ar an dámhachtain, lena n-áirítear an ceart an ró-íocaíocht sin a fhritháireamh i gcoinne íocaíochtaí breise na dámhachtana.
- 10.16. Ní féidir leis an dámhachtaí maoiniú don tionscadal taighde céanna a ghlacadh nó a fháil ó aon fhoinse eile mura gceadaíonn an Chomhairle um Thaighde in Éirinn é i scríbhinn roimhe seo.
- 10.17. Nuair atá sé ag teacht le beartais institiúideacha, féadfar stipinn nó tuarastal dámhachtaí a fhorlónadh trí fhoinse maoinithe mhalartach a chuirtear ar fáil a úsáid ar choinníoll gurb é príomhfhócas an dámhachtaí i gcónaí dámhachtain Chomhairle um Thaighde in Éirinn a chríochnú go rathúil.

- 10.18. Forchoimeádan an Chomhairle um Thaighde in Éirinn an ceart iniúchtaí ar an óst-institiúid a choimisiúnú le haghaidh comhlíonadh airgeadais nó eile. Gabhann an institiúid óstach uirthi féin na hathbhreithnithe seo a éascú go hiomlán.
- 10.19. Forchoimeádan an Chomhairle um Thaighde in Éirinn an ceart dearbhú a iarraidh ó iniúchóirí seachtracha ar na nithe seo a leanas:
- (a) go bhfuil cuntais bhliantúla na hinstiúide óstacha cothrom le dáta agus go bhfuil siad ceadaithe ag na hiniúchóirí gan cháilíocht;
 - (b) nár ardaíodh sa litir bhainistíochta ó na hiniúchóirí aon ábhair a chuaigh nó a d'fhéadfadh dul i bhfeidhm go mór ar riarachán na dámhachtana;
 - (c) gur úsáideadh na cistí a fuarthas chun na críche ar dámhadh iad.
- 10.20. Ní ghlacann an Chomhairle um Thaighde in Éirinn aon fhreagracht, airgeadais nó eile, as caiteachas nó dliteanais a éiríonn as obair a dhéantar faoin dámhachtain.
- 10.21. Ní mór don institiúid óstach an Chomhairle um Thaighde in Éirinn a shlánú go hiomlán i gcoinne gach caiteachais nó dliteanais den sórt sin agus i gcoinne aon chaingne, imeachtaí, costas, damáistí, éilimh ar chostais agus éilimh a eascraíonn astu lena n-áirítear, go háirithe, ach gan teorainn, aon éilimh ar chúiteamh a fhéadfaidh an institiúid óstach bheith faoi dhliteanas mar fhostóir nó eile, nó aon éilimh ó aon duine i ndáil le haon mhaoin intleachtúil.

11. Maoiniú rialtais

- 11.1. Admhaíonn an institiúid óstach go bhfuil an Chomhairle um Thaighde in Éirinn ag brath ar Stát na hÉireann chun a ghníomhaíochtaí deontais a mhaoiniú agus, mura bhfuil maoiniú leordhóthanach le fáil ón Stát, b'fhéidir nach mbeidh an Chomhairle um Thaighde in Éirinn in ann a tiomantais dámhachtana go léir a mhaoiniú. Dá réir sin, aontaíonn an institiúid óstach mura bhfuil maoiniú leordhóthanach ag an gComhairle um Thaighde in Éirinn chun a tiomantais dámhachtana uile mar a dúradh a chumhdach:
- (a) go mbeidh an Chomhairle um Thaighde in Éirinn i dteideal dá lánrogha féin a chinneadh cé na gealltanais dámhachtana a leanfaidh sí leo agus na gealltanais a dhéanfaidh sí a laghdú, a chur ar fhionraí, a fhoirceannadh nó a chúlghairm;
 - (b) go mbeidh an Chomhairle um Thaighde in Éirinn i dteideal dá lánrogha féin an dámhachtain a laghdú, a chur ar fionraí, a fhoirceannadh nó a chúlghairm trí fhógra i scríbhinn a thabhairt don institiúid óstach.

12. Monatóireacht agus athbhreithniú ar dhul chun cinn

- 12.1. Leagann an Chomhairle um Thaighde in Éirinn an-tábhacht le monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn, aschuir agus toradh a dámhachtainí. Tá an tráthchlár chun tuarascálacha eatramhacha agus deiridh ar dhul chun cinn a chur isteach ag sealbhóir na dámhachtana agus ag a foireann mhaoirseachta leagtha amach i sceideal 4. Baileofar na tuarascálacha seo trí chóras bainistíochta deontais ar líne Chomhairle um Thaighde in Éirinn. Braithfidh leanúint an mhaoinithe ar dhul chun cinn leordhóthanach a thaispeáint trí na tuarascálacha seo ar dhul chun cinn.
- 12.2. D'fhéadfadh sé go n-iarraí ar dhámhachtainí faoi chomhpháirtíochtaí maoinithe straitéiseacha Chomhairle um Thaighde in Éirinn nuashonruithe tionscadail a sholáthar don chomhpháirtí maoinithe straitéiseach ábhartha nó freastal ar chruinnithe nó imeachtaí de réir mar is gá. De ghnáth ní rachaidh na gníomhaíochtaí seo thar 12 uair an

chloig in aon mhí ar leith agus d'fhéadfadh go mbeadh cur i láthair, cruinnithe faisnéise agus páipéir thaighde iontu mar is ábhartha.

- 12.3. Tá sé de fhreagracht deiridh ar an institiúid óstach a chinntiú go gcuirtear isteach tuairiscí ar dhul chun cinn atá sásúil do Chomhairle um Thaighde in Éirinn:
 - (a) de réir mar a éilítear faoi na coinníollacha dámhachtana nó;
 - (b) a mhalairt ar iarratas ó Chomhairle um Thaighde in Éirinn lena n-áirítear, nuair is ábhartha, tuarascálacha maidir le haschuir taighde a ghintear tar éis don dámhachtain bheith críochnaithe suas le tréimhse deich mbliana tar éis dháta an fhoirceanta sin.
- 12.4. Sa chás go gcuimsítear sna tuarascálacha riachtanacha ar dhul chun cinn faisnéis nó sonraí ó thríú páirtithe, tá an institiúid óstach freagrach as a chinntiú go bhfuil sí údaraithe go cúil an fhaisnéis tríú páirtí sin a nochtadh don Chomhairle um Thaighde in Éirinn.
- 12.5. Áiritheoidh an óst-institiúid go gcuireann an dámhachtaí agus a foireann mhaoirseachta na tuarascálacha riachtanacha ar dhul chun cinn isteach go prasagus, nuair is infheidhme, laistigh den tréimhse a shonraíonn an Chomhairle um Thaighde in Éirinn. Má tá cúiseanna eisceachtúla ann a fhágfaidh go mbeidh moill ar chur isteach aon tuarascála, lena n-áirítear an tuarascáil dheiridh, féadfar iarraidh i scríbhinn chun an spriocdháta a shíneadh ar an gComhairle um Thaighde in Éirinn sula mbíonn an dáta dliteimithe in éag.
- 12.6. Nuair a fhaightear tuarascáil mhíshásúil ar dhul chun cinn, forchoimeádann an Chomhairle um Thaighde in Éirinn an ceart coiste athbhreithnithe a thionól chun dul chun cinn ar an dámhachtain a mheas de réir na nithe insoláthartha a leagtar amach san iarratas bunaidh.
- 12.7. D'fhéadfadh an Chomhairle um Thaighde in Éirinn, mar thoradh ar mhainneachtain an tuarascáil riachtanach ar dhul chun cinn a chomhdú faoin spriocdháta sonraithe, nó tuarascáil mhíshásúil a chur isteach an dámhachtain a laghdú, a chur ar fionraí nó a fhoirceannadh. Sa chás go gcuirtear deireadh le dámhachtain, beidh cead ag an gComhairle um Thaighde in Éirinn aisghabháil an airgid a bronnadh a lorg.
- 12.8. De réir chlásal 9.6, coinneofar méid de €1,500 siar ón íocaíocht dheiridh de gach dámhachtain go dtí go bhfaighidh an Chomhairle um Thaighde in Éirinn gach tuarascáil ar dhul chun cinn agus airgeadais is infheidhme. Mura bhfaigheann an Chomhairle um Thaighde in Éirinn tuairiscí deiridh ar dhul chun cinn ón dámhachtaí agus óna foireann mhaoirseachta atá sásúil don Chomhairle laistigh de mhí ó dháta deiridh na dámhachtana, agus tuarascáil airgeadais deiridh ón óst-institiúid laistigh de seasca lá ó dheireadh dáta na dámhachtana, beidh an Chomhairle um Thaighde in Éirinn i dteideal an íocaíocht deiridh dámhachtana a tharraingt siar.
- 12.9. Sa chás go bhfuil tuairiscí ar dhul chun cinn thar téarma, nó míshásúil don Chomhairle um Thaighde in Éirinn, ní bheidh an dámhachtaí incháilithe chun a bheith ainmnithe ar iarratas ina dhiaidh sin ar mhaoiniú ó Chomhairle um Thaighde in Éirinn go dtí go mbeidhan tuarascáil thar téarma sin curtha isteach agus go dtí go ndearbhófar go bhfuil sí sásúil.

13. Iniúchtaí agus coimeád taifead

- 13.1. Coinneoidh an institiúid óstach taifid airgeadais ar leithligh don dámhachtain a shainnithnítear le cód tagartha a bhaineann go sonrach leis an dámhachtain.

- 13.2. Caithfear gach taifead airgeadais i ndáil leis an dámhachtain a choinneáil de réir dea-chleachtais chuntasaíochta.
- 13.3. Coinneoidh an óst-institiúid cibé taifid eile is gá go réasúnach chun an Chomhairle um Thaighde in Éirinn a shásamh gur chomhlíon an óst-institiúid na Téarmaí agus Coinníollacha seo, lena n-áirítear taifid a bhaineann le críochnú na céime ar soláthraíodh an dámhachtain dó (más ábhartha), agus an dul chun cinn, aschuir agus toradh den tionscadal taighde.
- 13.4. Ní mór don óst-institiúid, don dámhachtaí agus dá fhoireann mhaoirseachta gach taifead dá dtagraítear i gclásal 13.3 a chur ar fáil don Chomhairle um Thaighde in Éirinn nó dá ionadaí / ionadaithe údaraithe ar fhógra réasúnach ar feadh ré an tionscadail taighde agus ar feadh tréimhse sé bliana tar éis an tuarascáil dheiridh a bhaineann leis an dámhachtain a chur faoi bhráid na Comhairle um Thaighde in Éirinn.
- 13.5. Féadfaidh gach dámhachtain a bheith faoi réir taighde sheachtraigh agus iniúchadh airgeadais ar feadh suas le tréimhse sé bliana tar éis dháta deiridh an téarma mhaoinithe. Is é aidhm aon iniúchta aidhmeanna bunaidh na dámhachtana a fhíorú agusdul chun cinn a chinneadh mar a shonraítear. D'fhéadfadh athbhreithniú piaraí neamhspleách nó cuairt láithreáin a bheith san áireamh in iniúchadh taighde de réir maris cuí. Déanfaidh an institiúid óstach comhoibriú go hiomlán le haon iniúchóir nó comhairleoir gairmiúil den sórt sin agus rochtain iomlán a thabhairt dóibh ar gach taifead airgeadais agus taifead eile dá dtagraítear i gclásal 13.3.

14. Dualgais bhreise

- 14.1. Tá cead ag an dámhachtaí dul i mbun dualgas breise mar mhúinteoireacht, teagasc nó obairtaispeána ina n-óst-institiúid le linn na dámhachtana, ar choinníoll:
 - (a) go bhfuil an obair ábhartha don tionscadal taighde agus comhsheasmhach le plean oiliúna agus forbartha gairme an dámhachtaí;
 - (b) go bhfuil cead i scríbhinn ag an dámhachtaí óna mhaoirseoir nó meantóir acadúil (mar is ábhartha);
 - (c) nach sáraíonn an obair 50 uair an chloig in aghaidh an téarma acadúil, lena n-áirítear uaireanta teagmhála agus neamhtheagmhála, agus nach gcuireann sí cosc ar an dámhachtaí a ghníomhaíochtaí taighde a dhéanamh;
 - (d) go sonraítear dualgais bhreise den sórt sin mar chuid den tuairisciú riachtanach ar dhul chun cinn.
- 14.2. Éilíonn an Chomhairle um Thaighde in Éirinn ar institiúidí óstacha a chinntiú go ndéantar dualgais bhreise ar nós múinteoireachta, teagasc nó obair taispeána a athainmniú go cuí, go cuireann siad le forbairt ghairmiúil an dámhachtaí agus go gcuirtear san áireamh é mar chuid de na córais luachála nó measúnaithe ábhartha.
- 14.3. Ó am go ham, ceanglófar ar an dámhachtaí freastal ar imeachtaí nó cruinnithe mar a shocraíonn an Chomhairle um Thaighde in Éirinn.

15. Dámhachtainí breise

- 15.1. Féadfar an dámhachtain seo a reáchtáil i gcomhar le sparánachtaí taistil eile, deontais trealaimh nó dámhachtainí beaga nach sáraíonn méid an mhaoinithe bhliantúil a sholáthraíonn an Chomhairle um Thaighde in Éirinn in aon bhliain ar leith ar choinníoll:
 - (a) go lorgaíonn an dámhachtaí cead ón gComhairle um Thaighde in Éirinn sula nglacfaidh sí le haon mhaoiniú breise den sórt sin;

- (b) go bhfuil iarratas an dámhachtana ar cheadú formhuinthe ag an óst-institiúid ag deimhniú méid, foinse agus coinníollacha aon mhaoinithe breise den sórt sin;
- (c) nach ndéanann sé sin difear do chumas an dámhachtana a thionscadal taighde a dhéanamh mar a leagtar amach ina iarratas;
- (d) go bhfuil glacadh le dámhachtain den sórt sin ar aon dul le plean oiliúna agus forbartha gairme an dámhachtana;
- (e) go bhfuil an Chomhairle um Thaighde in Éirinn fós aitheanta mar an príomh-mhaoinitheoir agus aitheanta mar sin in aon ábhar a bhaineann leis an dámhachtain;
- (f) nach bhfuil aon fhorluí suntasach leis an tionscadal taighde atá maoinithe ag an gComhairle um Thaighde in Éirinn;
- (g) go ndéantar an faisnéis ábhartha a thaifeadadh mar chuid den tuairisciú riachtanach ar dhul chun cinn; agus
- (h) gurb é an dámhachtaí, a óst-institiúid agus Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim a chomhlíonfaidh dlíthe agus rialacháin na hÉireann maidir le cánachas i leith aon mhaoinithe bhreise.

15.2. Dá ndéanadh an dámhachtaí iarratas ar fhoinsé eile ar mhaoiniú le linn théarma na dámhachtana, caithfidh sé nó sí a lua go sainráite mar chuid den iarratas sin go bhfuil dámhachtain de chuid na Comhairle um Thaighde in Éirinn acu.

16. Aistriú dámhachtana

- 16.1. Ní chuirfear maoiniú ar fáil ach don tionscadal taighde mar a chuirtear i láthair é san iarratas. Caithfear toiliú i scríbhinn ón gComhairle um Thaighde in Éirinn a lorg roimh aon imeacht suntasach ón tionscadal taighde le linn an téarma mhaoinithe. Déanfar piar-athbhreithniú neamhspleách ar iarratais den sórt sin agus beidh cinneadh na Comhairle um Thaighde in Éirinn maidir le cead a thabhairt an t-athrú / na hathruithe atá beartaithe a cheadú go críochnaitheach.
- 16.2. Tá an Chomhairle um Thaighde in Éirinn ag súil go gcuirfidh dámhachtainí a dtionscadal taighde i gcrích mar a moladh i dtosach, ach aithnítear go bhféadfadh cúinsí eisceachtúla bheith mar chúis le hathrú ar an eagraíocht óstach nó ar an maoirseoir nó meantóir acadúil (mar is ábhartha). Féadfaidh an Chomhairle um Thaighde in Éirinn, ach ní bheidh oibleagáid uirthi, aontú leis an a iarraidh sin ar choinníoll:
- (a) go bhfuil sí sásta nach mbeidh tionchar ag gníomh den sórt sin ar chríochnú na dámhachtana de réir an bhuiséid, na gcuspoirí agus na nithe insólathartha comhaontaithe;
 - (b) go gcomhaontaíonn an Chomhairle um Thaighde in Éirinn agus gach páirtí ábhartha eile, leis an aistriú i scríbhinn agus roimh ré; agus
 - (c) go gcuirtear socruithe atá sásúil don Chomhairle um Thaighde in Éirinn i bhfeidhm chun leanúint leis an tionscadal taighde ar bhealach a ceadaíodh i dtosach é.

17. Críochnú dámhachtana

- 17.1. Nuair a chuireann dámhachtaí iarchéime cóip bhog dá thráchtas isteach roimh dháta deiridh sonrach an téarma mhaoinithe, ceadófar dóibh leanúint ag tarraingt cistí ón dámhachtain go dtí dáta deiridh bhunaidh na dámhachtana nó cibé tréimhse a chuir siad an chóip chrua dá thráchtas isteach, má tharlaíonn sé seo roimh dháta deiridh na dámhachtanan.

- 17.2. Nuair a chuireann dámhachtaí iarchéime an chóip chrua dá thráchtas isteach roimh dheireadh an téarma mhaoinithe, ní mór don dámhachtaí an Chomhairle um Thaighde in Éirinn a chur ar an eolas láithreach agus cuirfear deireadh leis an maoiniú don dámhachtaí ag an tráth sin.
- 17.3. Sa chás go gcríochnaíonn dámhachtaí iardhochtúireachta a thionscadal roimh dháta deiridh sonraithe an téarma maoinithe, caithfidh siad an Chomhairle um Thaighde in Éirinn a chur ar an eolas i scríbhinn agus scor de aon chistí atá fágtha a tharraingt óna ndámhachtain ag deireadh na míosa féilire inar críochnaíodh an tionscadal.
- 17.4. Ceanglaítear ar dhámhachtainí sonraí teagmhála leantacha agus ORCID a sholáthar chun críche rianú gairme taighdeora ina dtuarascáil deiridh nó mar a iarrann an Chomhairle um Thaighde in Éirinn a mhalairt. Nuair a athraíonn sonraí teagmhála dámhachtana tar éis a dhámhachtain a chríochnú, iarrtar air nó uirthi sonraí nuashonraithe a sholáthar tríd an gcóras bainistíochta deontais ar líne.
- 17.5. Déanann an Chomhairle um Thaighde in Éirinn suirbhé cinn scríbe ar bhealach tréimhsiúil ar na dámhachtainí a mhaoiníonn sí. Aontóidh an dámhachtaí comhoibriú chun freagra a thabhairt ar an suirbhé seo.

18. Maoin intleachtúil

- 18.1. Ní dhéanann an Chomhairle um Thaighde in Éirinn aon éileamh ar mhaoin intleachtúil a éiríonn as an dámhachtain.
- 18.2. Nuair is iomchuí, spreagann an Chomhairle um Thaighde in Éirinn go ndéantar gach iarracht réasúnach lena chinntiú, nuair is indéanta, go n-aistrítear fionnachtana agus dul chun cinn eolais a eascraíonn as an tionscadal taighde chun leasa an phobail lena n-áirítear forbairt tráchtála mar atá leagtha amach i [bPrótacal IP Náisiúnta na hÉireann 2019](#).
- 18.3. Sa chás go ndéanann an Chomhairle um Thaighde in Éirinn maoiniú iomlán ar thaighde, beidh úinéireacht ag an institiúid óstach ar aon mhaoin intleachtúil a eascróidh as an taighde. Ansin beidh an institiúid óstach saor chun socrúithe a chaibidliú d'eagraíochtaí eile chun rochtain a fháil ar an maoin intleachtúil chun na buntáistí a bhaineann le tráchtáil d'Éirinn a uasmhéadú.
- 18.4. Sa chás go ndéanann Comhairle Taighde na hÉireann maoiniú iomlán ar thaighde, ní mór don institiúid óstach rialacha agus nósanna imeachta a bhunú chun aon mhaoin intleachtúil a eascróidh le linn na dámhachtana a chosaint agus a bhainistiú. Caithfidh na rialacha agus na nósanna imeachta seo a bheith de réir treoirlínte náisiúnta.
- 18.5. Sa chás go ndéanann Comhairle Taighde na hÉireann maoiniú iomlán ar thaighde, ní mór don institiúid óstach agus an dámhachtaí scaipeadh, chomh fairsing agus is indéanta le réasún agus de réir an [Prótacal IP Náisiúnta na hÉireann 2019](#), aschuir an tionscadail taighde i bhfoilseacháin a ndéantar piarmheasúnú orthu go hidirnáisiúnta, agus, nuair is iomchuí, i measc an phobail i gcoitinne.

- 18.6. I gcás taighde chomhoibritheach ina bhfuil níos mó ná institiúid óstach amháin i gceist, ní mór do chomhaontú taighde (lena n-áirítear tagairt do chearta maoin intleachtúla, réiteach díospóide agus rúndacht) a bheith i bhfeidhm sular féidir tús a chur leis an dámhachtaí. Níor cheart go mbeadh téarmaí aon chomhaontaithe den sórt sin contrártha leis na téarmaí a leagtar amach sa doiciméad seo agus ba cheart cóip d'aon chomhaontuithe den sórt sin a chur ar fáil do Chomhairle um Thaighde in Éirinn.
- 18.7. Tá tuilleadh faisnéise maidir le maoin intleachtúil faoi Scéim Comhpháirtíochta Fiontair de chuid Chomhairle Taighde na hÉireann mionsonraithe i sceideal 2.

19. Rochtain oscailte

- 19.1. Tá beartas na Comhairle um Thaighde in Éirinn maidir le rochtain oscailte ar fáil [anseo](#).
- 19.2. Nuair is ábhartha, cinnteoidh an institiúid óstach go gcomhlíonfaidh an dámhachtaí an [Creat Náisiúnta maidir leis an Aistriú chuig Timpeallacht Taighde Oscailte](#).
- 19.3. Tá treoir maidir le pleananna bainistíochta sonraí a ullmhú ar fáil [anseo](#).

20. Bulaíocht, ciapadh agus ciapadh gnéasach

- 20.1. Tacaíonn an Chomhairle um Thaighde in Éirinn le córas ina bhfuil taighdeoirí, idir bhaill foirne agus mhic léinn, i dteideal a gcuid taighde a dhéanamh saor ó chiapadh, íospairt nó bulaíocht de chineál ar bith. Tá Beartas na Comhairle um Thaighde in Éirinn maidir le Bulaíocht, Ciapadh agus Ciapadh Gnéasach ar fáil [anseo](#).
- 20.2. Tá sé de fhreagracht ar an óst-institiúid cultúr taighde iomchuí a chruthú agus déileáil le haon ghearáin faoi chiapadh, íospairt nó bhulaíocht de réir nósanna imeachta córa agus ceartais nádúrtha agus bunrechtúil agus de réir a nósanna imeachta inmheánachaarna dtreorú ag beartais náisiúnta.
- 20.3. Tá foireann uile Chomhairle um Thaighde in Éirinn i dteideal go gcaitear le cúirtéis agus meas i gcónaí leo agus, dá réir sin, spreagtar iad chun aon chás idirghníomhaíochtaí a thuairisciú don bhainistíocht. I gcásanna ina mbíonn iompar maslach nó míchuí á dhéanamh ag duine aonair ar bhall foirne, forchoimeádan an Chomhairle um Thaighde in Éirinn an ceart aon iompar den sórt sin a thuairisciú don phearsanra ábhartha san institiúid óstach a bhfuil baint aige leis an duine aonair.

21. Comhionannas inscne sa taighde

- 21.1. Tá [Straitéis Inscne agus Plean Gníomhaíochta](#) de chuid na Comhairle um Thaighde in Éirinn tiomanta d'oibriú go córasach agus go comhfhiosach chun dul i ngleic le dúshláin inscne trí:
- (a) ionadaíocht inscne níos cothroime a spreagadh sa daonra taighde, mar shampla trí rólchuspáí ábhartha a thaispeáint;
 - (b) a aithint go bhféadfadh claontacht neamhfhiosach inscne bheith ann agus céimeanna a ghlacadh chun aon éifeacht ar phróisis agus nósanna imeachta inmheánacha a theorannú chun cothrom na féinne a chur ar fáil do gach iarratasóir;
 - (c) tacú le forbairt tionscnamh náisiúnta chun fáil réidh le srianta agus bacainní struchtúracha a bhaineann le hinscne in earcaíocht, dul chun cinn, coinneáil agus soghluaisteacht gach taighdeoir i gcóras taighde na hÉireann;
 - (d) feasacht a mhéadú faoin ngá le breithniú an bhfuil gné ionchasach gnéis agus/nó inscne ábhartha i dtogra taighde agus, nuair is ábhartha, a éilíonn anailís

ghnéis/inscne a chomhtháthú i ndearadh, i gcur i bhfeidhm, i meastóireacht agus i scaipeadh an taighde.

- 21.2. Is riachtanas é go gcuirfidh an dámhachtaí agus a institiúid óstach cothromaíocht inscne chun cinn i ngníomhaíochtaí forbartha taighde agus scaipthe, go háirithe maidir le heagrú painéal comhdhála nó líonraithe a bhaineann leis an dámhachtain.

22. Rialachas taighde

- 22.1. Ní mór don institiúid óstach a chinntiú go ndéantar iompar taighde den chaighdeán is airde a chothabháil i gcónaí le linn na dámhachtana.
- 22.2. Beidh córais éifeachtacha i bhfeidhm ag an institiúid óstach chun cáilíocht an taighde a dhéanann an dámhachtaí a chinntiú.
- 22.3. Beidh sásraí éifeachtacha ag an institiúid óstach chun mí-iompar taighde a aithint agus beidh nósanna imeachta comhaontaithe agus poiblithe go soiléir aici chun líomhaintí a rinneadh faoi mhí-iompar den sórt sin a imscrúdú.
- 22.4. Áiritheoidh an óst-institiúid go gcomhlíonfaidh an dámhachtaí an [Cód Iompair Eorpach um Ionracas Taighde](#), an [Ráiteas Beartais Náisiúnta maidir le hIonracas Taighde a chinntiú in Éirinn](#) agus aon treoir eile a fhéadfaidh an Chomhairle um Thaighde in Éirinn a eisiúint maidir le sláine taighde.
- 22.5. Áiritheoidh an óst-institiúid go bhfuair an dámhachtaí agus an maoirseoir nó an meantóir acadúil (de réir mar is ábhartha) oiliúint dheimhnithe go cuí i sláine taighde laistigh de shé mhí ó dháta thosach na dámhachtana. Mura ndéantar a chinntiú gurb amhlaidh atá, d'fhéadfadh laghdú, cur ar fionraí nó foirceannadh na dámhachtana a bheith mar thoradh air.
- 22.6. Tabharfaidh an institiúid óstach, i scríbhinn, don Chomhairle um Thaighde in Éirinn, sonraí faoi aon líomhain chruthaithe ar mhí-iompar taighde a bhaineann go díreach nó go hindíreach leis an dámhachtain.

23. Maoiniú a aithint

- 23.1. Is riachtanas sainráite é don dámhachtaí, don mhaoirseoir nó don mheantóir acadúil (mar is ábhartha) agus don óst-institiúid aitheantas poiblí a thabhairt don tacaíocht a fuarthas ón gComhairle um Thaighde in Éirinn, chun úsáid chuí a bhaint as lógó iomlán na Comhairle um Thaighde in Éirinn.
- 23.2. Ní mór don dámhachtaí, don mhaoirseoir nó meantóir acadúil (de réir mar is ábhartha) agus don óst-institiúid cloí le beartas na Comhairle um Thaighde in Éirinn um [Cheanglais maidir le Maoiniú a Aithint](#) i gcónaí.
- 23.3. Nuair a mhainníonn dámhachtaí, maoirseoir nó meantóir acadúil (mar is ábhartha) nó óst-institiúid go seasta aitheantas a thabhairt do thacaíocht Chomhairle um Thaighde in Éirinn, féadfar smachtbhannaí a chur i bhfeidhm lena n-áirítear toirmeasc iarratas a dhéanamh ar mhaoiniú breise ón gComhairle um Thaighde in Éirinn ar feadh tréimhse dhá bhliain.
- 23.4. Ba cheart ainm iomlán na heagraíochta, an Chomhairle um Thaighde in Éirinn, a úsáid i gcónaí agus tacaíocht á haithint.
- 23.5. Áiritheoidh an institiúid óstach:
- (a) go mbeidh an tagairt seo a leanas in aon fhoilseachán agus gach foilseachán a d'eascair as an dámhachtain: “Mhaoinigh Comhairle Taighde na hÉireann an taighde a rinneadh san fhoilseachán seo faoi uimhir na dámhachtana [XXXXXXX]”;

- (b) go dtabharfar aitheantas do thacaíocht na Comhairle um Thaighde in Éirinn i ngach preasráiteas agus go ndéanfar tagairt di ó bhéal in agallaimh leis na meáin nuachta, lena n-áirítear meáin choitianta, mar shampla, irisí raidió, teilifíse agus nuachta;
 - (c) go dtabharfar aitheantas cuí do thacaíocht Chomhairle Taighde na hÉireann sna meáin shóisialta go léir.
- 23.6. Is riachtanas é go dtugann an dámhachtaí fógra don Chomhairle um Thaighde in Éirinn sula nglacfaidh siad páirt in aon imeachtaí suntasacha, mar shampla, dámhachtain fiúntais shuntasacha nó rannpháirtíochta substaintiúla a bhaint amach in imeachtaí a bhfuil spéis nó tionchar náisiúnta acu a bhaineann lena ndámhachtain.
- 23.7. Má tá sé i gceist ag an óst-institiúid preasráiteas a eisiúint faoin tionscadal taighde, caithear an Chomhairle um Thaighde in Éirinn a chur ar an eolas roimh ré chun comhordú a cheadú.

24. Forbairt ghairme

- 24.1. Is beartas Chomhairle um Thaighde in Éirinn é a chinntiú go bhfuil na scileanna araíonachta agus inaistrithe ábhartha ag na taighdeoirí luathchéime a mhaoiníonn sí chun ligean dóibh bealaí gairme éagsúla a shaothrú agus iad féin a bhunú mar thaighdeoirí agus smaointeoirí neamhspleácha. Tá Ráiteas Beartais Forbartha Gairme Chomhairle um Thaighde in Éirinn ar fáil [anseo](#).

25. Coinbhleachtaí leasa

- 25.1. Tá an institiúid óstach freagrach as:
 - (a) coinbhleachtaí leasa iarbhir agus féideartha i leith na dámhachtana a thaifeadh agus a bhainistiú;
 - (b) a chinntiú nach mbeidh coinbhleacht leasa ann don institiúid óstach, don dámhachtaí nó do bhaill eile den fhoireann taighde de bharr aon chaidreamh idir an institiúid óstach, an dámhachtaí nó bhall eile den fhoireann taighde agus aon eagraíochtaí tráchtála nó tríú pháirtí eile;
 - (c) beartas tiomnaithe coinbhleachta leasa a chur i bhfeidhm, nuair a cheanglaítear é seo le haon treoir is infheidhme.
- 25.2. Ní mór aon choinbhleacht leasa nó coinbhleacht leasa féideartha a bhaineann leis an institiúid óstach, an dámhachtaí nó a fhoireann mhaoirseachta a nochtadh go hiomlán don Chomhairle um Thaighde in Éirinn a luaith a thiocfaidh coinbhleacht nó coinbhleacht fhéideartha sin chun solais. I gcás aon choinbhleacht nó coinbhleachta leasa féideartha, cinnfidh an Chomhairle um Thaighde in Éirinn, dá rogha féin, ar an ngníomh iomchuí.

26. Cosaint sonraí

- 26.1. Comhlíonfaidh an institiúid óstach na dlíthe go léir is infheidhme maidir leis an Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí (GDPR) maidir le sonraí pearsanta a phróiseáil.
- 26.2. Baileoidh, úsáidfídh agus nochtfaidh an Chomhairle um Thaighde in Éirinn sonraí pearsanta a sholáthraítear san iarratas agus a gheofar ar shlí eile faoi nó i dtaca leis na Téarmaí agus Coinníollacha seo chun an dámhachtain a íoc, a chothabháil agus a athbhreithniú, agus chun monatóireacht a dhéanamh uirthi chun a chumhachtaí agus a fheidhmeanna reachtúla a chomhlíonadh agus la haghaidh a gníomhaíochtaí ginearálta.

Tá tuilleadh sonraí maidir le bailiú, úsáid agus nochtadh Chomhairle um Thaighde in Éirinn de shonraí pearsanta agus ceartha daoine aonair maidir le sonraí pearsanta a bhaineann leo ar fáil i [bhFógra Cosanta Sonraí](#) de chuid Chomhairle um Thaighde in Éirinn.

- 26.3.** Le linn na dámhachtana, nó tráth ar bith tar éis don dámhachtain a bheith caite nó a fhoirceannadh, féadfaidh an Chomhairle um Thaighde in Éirinn teagmháil a dhéanamh leis an dámhachtaí nó leis a fhoireann mhaoirseachta maidir le deiseanna maoinithe, gníomhaíochtaí nó imeachtaí Chomhairle um Thaighde in Éirinn.
- 26.4.** Le linn na dámhachtana, nó tráth ar bith tar éis don dámhachtain a bheith caite nó a fhoirceannadh, féadfaidh an Chomhairle um Thaighde in Éirinn teagmháil a dhéanamh leis an dámhachtaí nó leis a fhoireann mhaoirseachta chun críocha monatóireacht agus meastóireacht a dhéanamh ar shonraí taighde agus sonraí a bhaineann le tionchar. Bítear ag súil go gcomhlíonfaidh an dámhachtaí agus a mhaoirseoir nó meantóir acadúil (de réir mar is ábhartha) iarrataisden sórt sin.
- 26.5.** Féadfaidh an Chomhairle um Thaighde in Éirinn roghnú tríú páirtí a údarú chun teagmháil a dhéanamh leis an institiúid óstach, leis an dámhachtainí nó le haon bhall den fhoireann taighde thar a ceann.

27. Saoráil Faisnéise

- 27.1.** D'fhéadfadh sé go n-iarrfaí ar Chomhairle Taighde na hÉireann faisnéis a chuirtear ar fáil di mar fhreagairt ar iarraidh faoin Acht um Shaoráil Faisnéise 2014 a nochtadh.
- 27.2.** Má mheasann an óst-institiúid go bhfuil aon fhaisnéis a sholáthraítear do Chomhairle Taighde na hÉireann faoi rún nó íogair ó thaobh na tráchtála de, sainaitheoidh sí, tráth a soláthróidh sí an fhaisnéis, an fhaisnéis sin agus tabharfaidh sí cúiseanna lena rúndacht nó íogaireacht tráchtála. Féadfaidh an Chomhairle um Thaighde in Éirinn, más cuí léi, dul i gcomhairle leis an óst-institiúid sula scaoilfear nó má thoilíonn sí le scaoileadh na faisnéise sin.

28. Réiteach díospóide

- 28.1.** Tá sé mar aidhm ag an gComhairle um Thaighde in Éirinn déileáil le haon cheist a thagann chun cinn maidir lena dámhachtainí ar bhealach cóir agus tráthúil. Ceanglaítear ar dhámhachtaithe dul i dteagmháil leis an gComhairle um Thaighde in Éirinn chun aon saincheist den sórt sin a thagann chun cinn trí na bealaí iomchuí a réiteach. Chun na críche seo, measfar go bhfuil úsáid fóraim phoiblí, lena n-áirítear na meáin shóisialta, ag imeacht go mór ón gceanglas seo.
- 28.2.** Déanfaidh na páirtithe a ndícheall chun idirbheartaíocht a dhéanamh de mheon macánta agus aon díospóid a réiteach a d'fhéadfadh eascairt as an dámhachtain seo nó i ndáil léi, na Téarmaí agus Coinníollacha seo nó aon sárú orthu. Murar féidir aon díospóid den sórt sin a réiteach go cairdiúil trí ghnáthchaibidlíocht ag ionadaí údaraithe na bpáirtithe, tarchuirfear an díospóid chuig Leas-Uachtarán na hinstitiúide óstaí agus chuig Stiúrthóir Chomhairle um Thaighde in Éirinn, a thiocfaidh le chéile de mheon macánta chun iarracht a dhéanamh an díospóid a réiteach.

- 28.3. Ní choiscfidh aon ní sna Téarmaí agus Coinníollacha seo ar cheachtar páirtí faoiseamh urghaire nó faoisimh eile a lorg i gcúirt dlí chun a chearta dlíthiúla a chosaint nó a fhorfheidhmiú.

29. Force majeure

- 29.1. Ní bheidh ceachtar páirtí faoi dhliteanas an pháirtí eile i gconradh, i dtort nó ar shlí eile as aon mhainneachtain nó moill i gcomhlíonadh aon cheann dá oibleagáidí faoin dámhachtain is cúis le haon teagmhas force majeure lena n-áirítear, ach gan a bheith teoranta do, gníomh Dé, díospóid saothair, nó cur isteach nó teip seirbhíse fóntais.

30. Inscóiteacht

- 30.1. Má thiocfaidh aon fhoráil faoi na Téarmaí agus Coinníollacha seo chun bheith mídhleathach, neamhbhailí nó neamh-infheidhmithe ar chúis ar bith, lena n-áirítear mar gheall ar fhorálacha aon reachtaíochta nó forálacha eile a bhfuil feidhm dlí aici, nó mar gheall ar aon chinneadh ó aon Chúirt nó comhlacht nó údarás eile a bhfuil dlínse aige ar na páirtithe, lena n-áirítear Coimisiún an AE agus Cúirt Bhreithiúnais na hEorpa, beidh na téarmaí nó na forálacha sin in-scartha ó na Téarmaí agus Coinníollacha agus measfar iad a bheith scriosta, ar choinníoll i gcónaí má théann aon sciosadh den sórt sin i bhfeidhm go mór ar nó má athraíonn sé bunús na dámhachtana, rachaidh na páirtithe i mbun caibidlíochta de mheon macánta chun forálacha agus téarmaí na dámhachtana a leasú agus a mhodhnú de réir mar is gá nó is inmhianaithe sna himthosca.

31. Cineál an chaidrimh

- 31.1. Ní bheidh aon ní sna Téarmaí agus Coinníollacha seo ina chomhpháirtíocht nó ina chomhfhiontar ná ní bhunóidh sé caidreamh gníomhaireachta idir na páirtithe.
- 31.2. Ní ghníomhaíonn an Chomhairle um Thaighde in Éirinn mar fhostóir maidir leis an dámhachtainí nó le haon phearsanra eile san óst-institiúid. Ní bheidh an Chomhairle um Thaighde in Éirinn freagrach as, agus ní bheidh aon dliteanas ar bith uirthi maidir le haon éileamh ar iomarcaíocht, cúiteamh, dífhostú nó idirdhealú nó aon éilimh eile a bhféadfadh an institiúid óstach nó an dámhachtaí a bheith faoi dhliteanas ina leith mar fhostóir nó eile.

32. Imeachtaí dlí

- 32.1. Áiritheoidh an óst-institiúid go gcuirfidh an dámhachtainí agus a mhaoirseoir acadúil nó a meantóir (de réir mar is ábhartha) iad féin ar fáil chun páirt a ghlacadh in aon imeachtaí dlí a eascróidh as an dámhachtain lena n-áirítear, ach gan a bheith teoranta dóibh, imeachtaí i ndáil le húnéireacht, saothrú, tráchtálú nó bainistiú ar aon mhaoin intleachtúil.

SCEIDEAL 2 - COINNÍOLLACHA SPEISIALTA DON SCÉIM COMHPHÁIRTÍOCHTA FIONTAIR

1. FREAGRACHTAÍ AN CHOMHPHÁIRTÍOCHTA FIONTAIR

- 1.1. Ní mór go mbeadh sé de chumas ag an gcomhpháirtí fiontar treoir agus meantóireacht ghairmiúil a chur ar fáil don dámhachtaí chomh maith le rochtain ar shaoráidí nó sonraí turgnamhacha de réir mar is gá chun an tionscadal taighde a chur i gcrích.
- 1.2. Ní mór don mheantóir fiontar oibriú leis an dámhachtaí agus lena mhaoirseoir acadúil nó meantóir (de réir mar is ábhartha) chun comhairle a thairiscint agus nasc a chruthú le gníomhaíochtaí an chomhpháirtí fiontair.
- 1.3. Is riachtanas é go mbíonn teagmháil rialta ag an meantóir fiontar leis an dámhachtaí agus lena mhaoirseoir acadúil nó meantóir (de réir mar is ábhartha).
- 1.4. Má athraíonn comhpháirtí fiontair a ainm nó má chumascann sé le haonán eile, fanfaidh an oibleagáid chonarthach mar atá.
- 1.5. Nuair is indéanta agus is iomchuí, spreagtar an comhpháirtí fiontair tréimhse socrúcháin a chur ar fáil don dámhachtaí ag a shaoráidí. Aontófar é seo le Comhairle um Thaighde in Éirinn agus leis an maoirseoir acadúil nó meantóir (de réir mar is ábhartha) sula dtosófar ar an dámhachtain. Meastar go gclúdóidh an comhpháirtí fiontair costas na gcostas go léir, cosúil le costais taistil agus chóiríochta, a thabhaíonn an dámhachtaí mar thoradh ar thréimhse a chaitear ar shocrúchán den sórt sin.
- 1.6. Beidh an ranníocaíocht ón gcomhpháirtí fiontair mar thrian de luach iomlán na dámhachtana² le linn an téarma maoinithe (mar atá leagtha amach i sceideal 3), lena n-áirítear aon síneadh ar an téarma maoinithe a comhaontaíodh roimh ré leis an gcomhpháirtí fiontair.
- 1.7. D'fhonn bheith incháilithe le haghaidh tarscaoilte ní mór an comhpháirtí fiontair neamhbhrabúis a bheith liostaithe ar [Clár Charthanas](#) na hÉireann. Tá ceadú tarscaoilte faoi réir maoiniú a bheith ar fáil, faoi lánrogha na Comhairle um Thaighde in Éirinn agus féadfar é a thairiscint ar bhonn rangaithe nó teoranta, agus tosaíocht a thabhairt d'eagraíochtaí a bhfuil acmhainní teoranta acu.
- 1.8. Tá sé de dhualgas ar an gcomhpháirtí fiontair cur le ré iomlán an téarma maoinithe le maoiniú a bhailíonn an Chomhairle um Thaighde in Éirinn ar bhonn bliantúil.
- 1.9. Eiseofar an chéad sonrasc chuig an gcomhpháirtí fiontair le híoc sula dtosófar ar an dámhachtain.
- 1.10. Ba cheart ranníocaíocht an chomhpháirtí fiontair a íoc leis an gComhairle um Thaighde in Éirinn trí aistriú leictreonach laistigh de thríocha lá ón sonrasc a fháil. Mura ndéantar amhlaidh, cúlghairfear an tairiscint dámhachtana nó cuirfear an dámhachtain ar fionraí le fógra de thríocha lá.
- 1.11. Tá aistriú na gcistí scoláireachta ó Chomhairle Taighde na hÉireann chuig an óst-institiúid ag brath ar ranníocaíocht an chomhpháirtí fiontair a fháil le linn na tréimhse ina bhfuil sé dlite.
- 1.12. Fágfaidh moilleanna suntasacha (níos mó ná seasca lá) maidir le híocaíocht sonraisc nach mbeidh an comhpháirtí fiontair incháilithe chun páirt a ghlacadh i gcláir arna maoiniú ag an gComhairle um Thaighde in Éirinn sa todhchaí.
- 1.13. Ceanglófar ar an meantóir fiontair na ceanglais tuairiscithe ar dhul chun cinn a chomhlíonadh de réir mar atá leagtha amach in alt 12.

² Maidir leis an Scéim Comhpháirtíochta Fiontair (Iardhochtúireachta), comhfhreagraíonn sé seo le trian de luach na dámhachtana bunaithe ar an [Scála tuarastail taighdeoir Chumann Ollscoileanna na hÉireann](#) tráth oscailt na nglaoanna. D'fhéadfadh an scála seo a bheith faoi réir athraithe faoin gcomhaontú pá náisiúnta reatha agus cuirfear aon athrú den sórt sin i bhfeidhm de réir na nuashonruithe seo.

2. MAOIN INTLEACHTÚIL

- 2.1. Ní dhéanann an Chomhairle um Thaighde in Éirinn aon éileamh ar mhaoin intleachtúil a éiríonn as an dámhachtain.
- 2.2. Ní mór don institiúid óstach agus an comhpháirtí fiontair rialacha agus nósanna imeachta a bhunú chun aon mhaoin intleachtúil a eascróidh le linn na dámhachtana a chosaint agus a bhainistiú. Caithfidh na rialacha agus na nósanna imeachta seo a bheith de réir treoirlínte náisiúnta.
- 2.3. De réir an bheartais náisiúnta, is leis an institiúid óstach maoin intleachtúil tulra a ghintear. In imthosca eisceachtúla, féadfar téarmaí fabhracha don chomhpháirtí fiontair a chaibidliú má tá an óst-institiúid den tuairim gur fearr leas na hÉireann a chur chun cinn tríd an rogha seo a úsáid.
- 2.4. Éilíonn an Comhairle um Thaighde in Éirinn go ngabhfaidh an óst-institiúid agus an comhpháirtí fiontair maoin intleachtúil chúlra ar bhealach soiléir sula gcuirfear tús leis an dámhachtain, ionas go mbeidh soiléireacht ann maidir le cé a bhfuil rochtain aige ar mhaoin intleachtúil chúlra agus dearbhuithe a dhéantar ar bhonn an chéanna.
- 2.5. Ní mór do chomhaontú taighde (lena n-áirítear tagairt do chearta maoin intleachtúla agus rúndacht) a bheith i bhfeidhm idir an óst-institiúid agus an comhpháirtí fiontair sular féidir tús a chur leis an dámhachtain. Cuirfear teimpléad ar fáil chun na críche seo. Níor cheart go mbeadh téarmaí aon chomhaontaithe den sórt sin ag teacht salach ar na téarmaí a leagtar amach sa doiciméad seo. Caithfear cóip den chomhaontú taighde a chur ar fáil do Chomhairle um Thaighde in Éirinn.

3. CÚNAMH STÁIT

- 3.1. Ní mór don chomhaontú taighde a dhéanfar forálacha ábhartha na bhforálacha éifeachtacha comhoibrithe i [Creat do chúnamh Stáit le haghaidh taighde agus forbairt agus nuálaíocht](#) (2014/C 198/01)³ de chuid an Choimisiúin Eorpaigh a chomhlíonadh.

SCEIDEAL 3 - AN SCEIDEAL BUISÉID AGUS ÍOCAÍOCHTA

Le háireamh ag céim na dámhachtana.

SCEIDEAL 4 - AN SCEIDEAL TUAIRISCITHE

Le háireamh ag céim na dámhachtana.

SCEIDEAL 5 - DEARBHÚ UM GHLACADH LEIS AN DÁMHACHTAIN

Le háireamh ag céim na dámhachtana.

³ Ní mór don tionscadal tréithe a bheith aige, ar thréithe iad a bhaineann le 'comhoibriú éifeachtach' mar atá leagtha amach i mír 27 de chuid an Choimisiúin Eorpaigh [Creat do chúnamh Stáit le haghaidh taighde agus forbairt agus nuálaíocht](#) (2014 / C 198/01) (an "Creat") agus ceann de na coinníollacha a leagtar amach i míreanna 28 agus 29 (mar is iomchuí) den Chreat a chomhlíonadh. Soláthrófar tuilleadh sonraí maidir leis an oibleagáid seo sa litir tairisceana agus i gcomhfhreagras ar leithligh, de réir mar is gá, sula gcuirfear tús leis an dámhachtain.